

Brussel, 7 november 2023
(OR. en)

14637/23

Interinstitutioneel dossier:
2023/0387(NLE)

ECOFIN 1087
FIN 1092
UEM 338

WETGEVINGSBESLUITEN EN ANDERE INSTRUMENTEN

Betreft: UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD tot wijziging van het
Uitvoeringsbesluit van 28 juli 2021 betreffende de goedkeuring van de
beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Litouwen

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD

van ...

tot wijziging van het Uitvoeringsbesluit van 28 juli 2021 betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Litouwen

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit¹, en met name artikel 20, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

¹ PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17.

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Nadat Litouwen op 14 mei 2021 zijn nationale herstel- en veerkrachtplan had ingediend, heeft de Commissie de Raad een voorstel voor een positieve beoordeling voorgelegd. Op 28 juli 2021 heeft de Raad de positieve beoordeling goedgekeurd door middel van een uitvoeringsbesluit (“het Uitvoeringsbesluit van de Raad van 28 juli 2021”)¹.
- (2) Overeenkomstig artikel 11, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241 moest de maximale financiële bijdrage voor niet-terugbetaalbare financiële steun van elke lidstaat uiterlijk op 30 juni 2022 worden geactualiseerd volgens de daarin vastgestelde methode. Op 30 juni 2022 heeft de Commissie de resultaten van die actualisering aan het Europees Parlement en aan de Raad voorgelegd.
- (3) Op 30 juni 2023 heeft Litouwen bij de Commissie een gewijzigd nationaal herstel- en veerkrachtplan ingediend, met inbegrip van een REPowerEU-hoofdstuk overeenkomstig artikel 21 quater van Verordening (EU) 2021/241.
- (4) In het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan wordt ook rekening gehouden met de geactualiseerde maximale financiële bijdrage overeenkomstig artikel 18, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241 en bevat een met redenen omkleed verzoek aan de Commissie om een voorstel te doen het Uitvoeringsbesluit van de Raad van 28 juli 2021 overeenkomstig artikel 21, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241 te wijzigen op basis van het feit dat het herstel- en veerkrachtplan door objectieve omstandigheden gedeeltelijk niet langer haalbaar is. De door Litouwen ingediende wijzigingen van het herstel- en veerkrachtplan hebben betrekking op 46 maatregelen en submaatregelen.

¹ Zie documenten ST 10477/21 INIT en ST 10477/21 ADD 1 op <http://register.consilium.europa.eu>.

- (5) Op 14 juli 2023 heeft de Raad in het kader van het Europees Semester aanbevelingen aan Litouwen gericht. De Raad heeft Litouwen onder meer aanbevolen actie te ondernemen om de noodsteunmaatregelen voor energie af te bouwen, de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen en de inzet van hernieuwbare energiebronnen te versnellen, de gezondheidszorg en sociale diensten te versterken en de sociale huisvesting te verbeteren en door te gaan met de snelle uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan en de programma's van het cohesiebeleid.
- (6) De indiening van het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan volgde op een in overeenstemming met het nationale rechtskader uitgevoerd proces van raadpleging van lokale en regionale autoriteiten, sociale partners, maatschappelijke organisaties, jongerenorganisaties en andere relevante belanghebbenden. De samenvatting van de raadplegingen is samen met het gewijzigde nationale herstel- en veerkrachtplan ingediend. Krachtens artikel 19 van Verordening (EU) 2021/241 heeft de Commissie de relevantie, doeltreffendheid, efficiëntie en samenhang van het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan beoordeeld in overeenstemming met de in bijlage V bij die verordening opgenomen beoordelingsrichtsnoeren.

Leningaanvraag op basis van artikel 14 van Verordening (EU) 2021/241

- (7) Het door Litouwen ingediende gewijzigde herstel- en veerkrachtplan bevat een aanvraag voor steun in de vorm van leningen ter ondersteuning van zes maatregelen.

- (8) In component 2 (Groene transformatie van Litouwen) heeft Litouwen voorgesteld een hervorming toe te voegen om publieke en private financiering te mobiliseren om de doelstellingen inzake mitigatie van en aanpassing aan de klimaatverandering te verwezenlijken en om Litouwen aantrekkelijker te maken voor investeerders in groene financiële producten. Dit zal naar verwachting worden bereikt door middel van het Litouwse actieplan voor groene financiering voor de periode 2023-2026. Daarnaast heeft het centrum voor groene financiering en kennis, een uitvoeringsactie van het actieplan voor groene financiering voor de periode 2023-2026, tot doel bij te dragen aan de ontwikkeling van een ecosysteem voor duurzaamheidslabels in Litouwen op basis van internationale praktijken, te zorgen voor de verspreiding van relevante duurzaamheidsgerelateerde informatie, de samenwerking tussen de publieke en de particuliere sector en de academische wereld te coördineren en Litouwen op het gebied van duurzame financiering te bevorderen.
- (9) In component 5 (Hoger onderwijs, een coherent kader voor het stimuleren van onderzoek en innovatie en het bedrijfsleven met een hoge toegevoegde waarde) heeft Litouwen voorgesteld een investering toe te voegen voor het opzetten van een financieel instrument met als doel gesyndiceerde en achtergestelde leningen of directe leningen te verstrekken aan onder meer ondernemingen voor de ontwikkeling van groene industriële technologieën en industriële ontwikkeling met een hoge toegevoegde waarde. De betrokken investering is gericht op bedrijven en heeft tot doel de sociale en territoriale cohesie en slimme, duurzame en inclusieve groei te ondersteunen.
- (10) In component 6 (Efficiënte overheidssector en voorwaarden voor herstel na de pandemie) heeft Litouwen voorgesteld een hervorming toe te voegen ter verbetering van gecentraliseerde overheidsopdrachten via de centrale aankooporganisatie, alsook een nieuwe investering in de vorm van een kapitaalinjectie van 150 miljoen EUR in Invega (Litouwse nationale stimuleringsinstelling) waardoor naar verwachting de toegang tot financiering in Litouwen zal verbeteren.

- (11) In component 7 (Meer mogelijkheden voor iedereen om actief nationaal welzijn op te bouwen) heeft Litouwen voorgesteld een hervorming toe te voegen om de versnippering van de planning en verlening van sociale, arbeidsvoorzienings- en andere gerelateerde diensten te verminderen en de vaardigheden van maatschappelijk werkers te verbeteren.
- (12) In component 8 (REPowerEU) heeft Litouwen voorgesteld een investering toe te voegen die de uitvoering van een financieel instrument ter bevordering van de inzet van hernieuwbare energie behelst. De investering bestaat uit een overheidsinvestering in een fonds voor het verstrekken van steun in de vorm van leningen aan particuliere entiteiten en aan entiteiten uit de publieke sector die zich met soortgelijke activiteiten bezighouden, voor de ontwikkeling van productiecapaciteit voor zonne-energie en windenergie op het vasteland.

Actualiseringen op basis van artikel 18, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241

- (13) In het door Litouwen ingediende gewijzigde herstel- en veerkrachtplan zijn twee submaatregelen geactualiseerd om rekening te houden met de geactualiseerde maximale financiële bijdrage, die is gedaald van 2 224 195 119 EUR¹ tot 2 099 135 822 EUR¹. Overeenkomstig artikel 21 quater, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241 kunnen lidstaten die een verlaging van de maximale financiële bijdrage ondergaan, in de REPowerEU-hoofdstukken ook maatregelen opnemen die zijn opgenomen in de reeds vastgestelde uitvoeringsbesluiten van de Raad zonder dat deze worden opgeschaald, tot een bedrag van de geraamde kosten die gelijk zijn aan die verlaging.

¹ Dit bedrag stemt overeen met de financiële toewijzing na aftrek van het proportionele aandeel van Litouwen in de in artikel 6, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241 bedoelde uitgaven, berekend volgens de methode van artikel 11 van die verordening.

- (14) Op basis daarvan worden twee streefdoelen van een submaatregel en één streefdoel van een andere submaatregel onder component 2 (Groene transformatie van Litouwen) door Litouwen gewijzigd. Deze wijziging betreft met name de streefdoelen 23 en 24 betreffende de aanleg van nieuwe capaciteit voor de opwekking van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen (Steun voor de bouw van installaties voor hernieuwbare energie op het vasteland (zonne- en windenergie) en individuele opslagfaciliteiten) als onderdeel van investering B.1.1.2 en streefdoel 49 op het gebied van gerenoveerde demonstratiegebouwen met het oog op een vermindering van het energieverbruik (Actualiseren en testen in de praktijk van renovatiepakketten en -normen voor gebouwen en ontwikkelen van een methodologie voor de ontwikkeling van duurzame steden) als onderdeel van investering B.1.3.1. De streefdoelen 23 en 24 moeten uit submaatregel B.1.1.2 worden geschrapt en worden opgenomen in submaatregel H.1.3.2 (REPowerEU). Daarnaast moet streefdoel 49 uit submaatregel B.1.3.1 worden geschrapt en worden opgenomen in submaatregel H.1.1.1 (REPowerEU). Het Uitvoeringsbesluit van de Raad van 28 juli 2021 moet dienovereenkomstig worden gewijzigd.

Wijzigingen op basis van artikel 21 van Verordening (EU) 2021/241

- (15) De wijzigingen van het herstel- en veerkrachtplan die Litouwen op grond van objectieve omstandigheden heeft ingediend, hebben betrekking op 44 maatregelen en submaatregelen.

- (16) Litouwen heeft toegelicht dat vijf maatregelen en submaatregelen vanwege de hoge inflatie niet langer volledig haalbaar zijn. Tussen eind 2021 en eind 2022 was zowel de prijs- als de looninflatie in Litouwen constant hoog, wat heeft geleid tot hogere kosten, bijvoorbeeld voor de bouw en uitrusting, hetgeen van invloed is op de tijdschema's en het ambitieniveau van projecten in het kader van het herstel- en veerkrachtplan. Dit betreft streefdoel 20 van submaatregel A.1.3.3 (Modernisering van hulpdiensten en reanimatie-eenheden in regionale ziekenhuizen) onder component 1 (Een veerkrachtig en toekomstbestendig gezondheidszorgstelsel), de streefdoelen 53 en 54 van submaatregel B.1.3.4 (Steun voor snellere renovatie van gebouwen overeenkomstig de actuele normen voor gebouwenrenovatie), de streefdoelen 55 en 56 van maatregel B.1.4 (Verhoging van de broeikasgasabsorptiecapaciteit) onder component 2 (Groene transformatie van Litouwen), streefdoel 98 van submaatregel D.1.1.4 (Versterking van de competenties van pedagogisch personeel) onder component 4 (Kwalitatief hoogwaardig en toegankelijk onderwijs voor de hele levenscyclus) en streefdoel 189 van submaatregel G.1.2.2 (Het toepassingsgebied en de diversiteit van werkgelegenheidsbevorderende maatregelen vergroten, bijdragen tot de doelstellingen van de digitale en groene transformatie en de circulaire economie bevorderen) onder component 7 (Meer mogelijkheden voor iedereen om actief nationaal welzijn op te bouwen). Op basis hiervan heeft Litouwen verzocht die mijlpalen en streefdoelen te wijzigen. Het Uitvoeringsbesluit van de Raad van 28 juli 2021 moet dienovereenkomstig worden gewijzigd.

- (17) Litouwen heeft toegelicht dat drie maatregelen en submaatregelen vanwege verstoringen in de toeleveringsketen niet langer volledig haalbaar zijn. Verstoringen in de toeleveringsketen en de daarmee gepaard gaande moeilijkheden bij het verkrijgen van componenten voor de uitvoering van projecten hebben grote gevolgen gehad voor de productie en exploitatie van biobrandstoffen en groene waterstof, de uitrol van netwerken met zeer hoge capaciteit en de ontwikkeling van innovatieve oplossingen in het vervoer. Dit betreft de streefdoelen 46 en 47 van submaatregel B.1.2.4 (Steun voor de ontwikkeling van de sector hernieuwbare brandstoffen (biomethaangas, vloeibare biobrandstoffen van de tweede generatie voor vervoer en groene waterstof) onder component 2 (Groene transformatie van Litouwen), de streefdoelen 86, 87 en 88 van submaatregel C.1.5.2 (Verdere ontwikkeling van netwerken met zeer hoge capaciteit) en streefdoel 90 van submaatregel C.1.5.3 (Innovatie in mobiliteit) onder component 3 (Digitale transformatie voor groei). De voorgestelde wijzigingen van submaatregel C.1.5.2 (Verdere ontwikkeling van netwerken met zeer hoge capaciteit) vormen ook een duidelijk beter alternatief voor de uitvoering van het project. Op basis hiervan heeft Litouwen verzocht het tijdschema van die mijlpalen en streefdoelen te wijzigen en die wijzigingen door te voeren. Het Uitvoeringsbesluit van de Raad van 28 juli 2021 moet dienovereenkomstig worden gewijzigd.

- (18) Litouwen heeft toegelicht dat drie maatregelen en submaatregelen niet langer volledig haalbaar zijn binnen het oorspronkelijke tijdschema, omdat ontwikkelaars hun oorspronkelijke herstel en veerkrachtplan onverwacht moeten herzien om de kwaliteit en veiligheid van het project te waarborgen. Dit betreft mijlpaal 7 van submaatregel A.1.1.7 (Oprichting van een centrum voor geavanceerde therapieën), mijlpaal 10 van submaatregel A.1.1.9 (Oprichting van een competentieplatform voor gezondheidswerkers) en streefdoel 11 van submaatregel A.1.1.10 (Ontwikkeling van een model voor de beoordeling van de kwaliteit van de gezondheidszorg) onder component 1 (Een veerkrachtig en toekomstbestendig gezondheidszorgstelsel). Op basis hiervan heeft Litouwen verzocht om het tijdschema voor de uitvoering van die mijlpalen en dat streefdoel te verlengen. Het Uitvoeringsbesluit van de Raad van 28 juli 2021 moet dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (19) Litouwen heeft toegelicht dat drie maatregelen en submaatregelen vanwege veranderingen in de marktvraag niet langer volledig haalbaar zijn. Zo bleek de belangstelling van gemeenten om deel te nemen aan projecten zoals specifieke infrastructuur voor girale betalingen op scholen, de vraag naar taalcursussen voor buitenlandse studenten of het aantal universiteiten dat deelneemt aan internationale netwerken lager dan verwacht. Dit betreft de streefdoelen 124 en 125 van submaatregel E.1.1.3 (Versterking van het internationale concurrentievermogen van instellingen voor hoger onderwijs), streefdoel 130 van submaatregel E.1.2.2 (Vergroting van de vraag naar innovatie in Litouwen door het potentieel van overheidsopdrachten te benutten) onder component 5 (Hoger onderwijs, een coherent kader voor het stimuleren van onderzoek en innovatie en het bedrijfsleven met een hoge toegevoegde waarde) en de streefdoelen 159 en 160 van submaatregel F.1.4.4 (Toekomstige belastingbetalers financieel geletterd) onder component 6 (Efficiënte overheidssector en voorwaarden voor herstel na de pandemie). Op basis hiervan heeft Litouwen verzocht die mijlpalen en streefdoelen te wijzigen. Het Uitvoeringsbesluit van de Raad van 28 juli 2021 moet dienovereenkomstig worden gewijzigd.

- (20) Litouwen heeft toegelicht dat zes maatregelen en submaatregelen niet langer (volledig) haalbaar zijn binnen het oorspronkelijke tijdschema vanwege vertragingen in het aanbestedingsproces waarop de nationale autoriteiten geen invloed hebben. Dergelijke vertragingen zijn bijvoorbeeld het gevolg van onvoorziene belemmeringen bij de aankoop van de benodigde materialen, onvoorziene stijgingen van de energieprijzen in combinatie met een gebrek aan lokale productie van hernieuwbare energie, of een gebrek aan marktparticipatie waardoor de noodzaak wordt gerechtvaardigd om het toepassingsgebied van de openbare aanbestedingsprocedure te wijzigen. Dit betreft streefdoel 19 van submaatregel A.1.3.2 (Modernisering van expertisecentra op het gebied van infectieziekten) onder component 1 (Een veerkrachtig en toekomstbestendig gezondheidszorgstelsel), streefdoel 22 van submaatregel B.1.1.1 (Vorbereidende werkzaamheden voor de ontwikkeling van offshore-windenergiecentrales en bijbehorende infrastructuur), mijlpaal 30 van maatregel B.1.2 (Zich verplaatsen zonder het milieu te verontreinigen), streefdoel 52 van submaatregel B.1.3.3 (Bevordering van de levering van bouwproducten en -diensten die de renovatie van gebouwen versnellen) onder component 2 (Groene transformatie van Litouwen), mijlpaal 138 van submaatregel F.1.1.1 (Modernisering van het systeem voor personeelsbeheer in de overheidssector) onder component 6 (Efficiënte overheidssector en voorwaarden voor herstel na de pandemie) en streefdoel 187 van submaatregel G.1.2.1 (Optimalisering en verbetering van de operationele processen van de diensten voor arbeidsvoorziening, waarbij een systematische klantgerichtheid wordt gewaarborgd) onder component 7 (Meer mogelijkheden voor iedereen om actief nationaal welzijn op te bouwen). Op basis hiervan heeft Litouwen verzocht die mijlpalen en streefdoelen te wijzigen. Het Uitvoeringsbesluit van de Raad van 28 juli 2021 moet dienovereenkomstig worden gewijzigd.

- (21) Litouwen heeft toegelicht dat de voorgestelde herzieningen voor 24 maatregelen en submaatregelen een duidelijk betere alternatieve manier vormen voor de uitvoering van het project. Er werden efficiëntere manieren gevonden om dezelfde maatregelen uit te voeren, waardoor de kosten werden verlaagd, de termijnen werden vervroegd of het toepassingsgebied en de ambitie van de maatregelen werden vergroot. Dit betreft mijlpaal 1 van submaatregel A.1.1.1 (Wettelijk kader voor de organisatie, het beheer en de verlening van ambulancediensten), de beschrijving van submaatregel A.1.1.11 (Digitalisering van de gezondheidszorg) onder component 1 (Een veerkrachtig en toekomstbestendig gezondheidszorgstelsel), de streefdoelen 31, 32 en 33 van submaatregel B.1.2.1 (Steun voor de aankoop van schone voertuigen door de overheid en het bedrijfsleven), streefdoel 36 van submaatregel B.1.2.2 (Steun voor de aankoop van emissievrije voertuigen voor openbaar vervoer), streefdoel 41 van submaatregel B.1.2.3 (Installatie van oplaadinfrastructuur voor voertuigen/tankinfrastructuur voor alternatieve brandstoffen) en streefdoel 51 van submaatregel B.1.3.2 (Instrumenten om de coördinatie van de renovatie van gebouwen en technische bijstand te vergemakkelijken) onder component 2 (Groene transformatie van Litouwen), de mijlpalen 59 en 60 en de streefdoelen 61, 62 en 63 van submaatregel C.1.1 (Transformatie van openbaar bestuur op het gebied van informatietechnologie), streefdoel 67 van submaatregel C.1.2 (Waarborgen van de doeltreffendheid van gegevensbeheer en open data), de beschrijving van submaatregel C.1.3 (Klantgerichte diensten), mijlpaal 74 en streefdoel 75 van submaatregel C.1.4.1 (Ontwikkeling van technologische middelen in het Litouws), mijlpaal 76 en streefdoel 77 van submaatregel C.1.4.2 (Digitalisering en toegankelijkheid van culturele hulpbronnen) en streefdoel 82 van submaatregel C.1.4.5 (ICT-kenniscentrum) onder component 3 (Digitale transformatie voor groei), de beschrijving van maatregel D.1.1 (Modern algemeen onderwijs — achtergrond van basiscompetenties), mijlpaal 99 van submaatregel D.1.1.4 (Versterking van de competenties van pedagogisch personeel), mijlpaal 115 van submaatregel D.1.4.2 (Beoordeling van competenties) onder component 4 (Kwalitatief hoogwaardig en toegankelijk onderwijs voor de hele levenscyclus),

streefdoel 131 van submaatregel E.1.2.3 (Bevordering van de ontwikkeling van het ecosysteem voor startende ondernemingen) onder component 5 (Hoger onderwijs, een coherent kader voor het stimuleren van onderzoek en innovatie en het bedrijfsleven met een hoge toegevoegde waarde), de beschrijving van maatregel F.1.1 (Een efficiënte openbare sector), mijlpaal 139 van submaatregel F.1.1.2 (Invoering van een gecentraliseerd opleidingssysteem voor de ontwikkeling van competenties in de overheidssector), mijlpaal 140 en streefdoel 141 van submaatregel F.1.1.3 (Vaststelling van een kader voor de ontwikkeling van strategische competenties in de overheidssector), de mijlpalen 148 en 149 van submaatregel F.1.3.1 (Verbeteringen van het begrotingskader), mijlpaal 150 van submaatregel F.1.3.2 (Uitgavenevaluaties), mijlpaal 154 van submaatregel F.1.3.5 (Consolidatie van de nationale ontwikkelingsinstellingen) onder component 6 (Efficiënte overheidssector en voorwaarden voor herstel na de pandemie), mijlpaal 164 van maatregel F.1.5 (Instrumenten voor bedrijven om insolventierisico's te beheren) onder component 6 (Efficiënte overheidssector en voorwaarden voor herstel na de pandemie) en mijlpaal 184 van submaatregel G.1.1.2 (Aanvullende maatregelen om de toereikendheid en houdbaarheid van sociale uitkeringen te verbeteren) onder component 7 (Meer mogelijkheden voor iedereen om actief nationaal welzijn op te bouwen). Op basis hiervan heeft Litouwen verzocht die mijlpalen en streefdoelen te wijzigen en die wijzigingen aan te brengen. Het Uitvoeringsbesluit van de Raad van 28 juli 2021 moet dienovereenkomstig worden gewijzigd.

- (22) De Commissie is van oordeel dat de door Litouwen aangevoerde redenen de actualisering overeenkomstig artikel 18, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241 en de wijziging op grond van artikel 21, lid 2, van die verordening rechtvaardigen.

Correcties van schrijffouten

- (23) In de tekst van het Uitvoeringsbesluit van de Raad van 28 juli 2021 zijn schrijffouten vastgesteld die gevolgen hebben voor 9 mijlpalen en streefdoelen en 17 maatregelen en submaatregelen. Het Uitvoeringsbesluit van de Raad van 28 juli 2021 moet worden gewijzigd om de schrijffouten te corrigeren die niet overeenstemmen met de inhoud van het herstel- en veerkrachtplan dat op 14 mei 2021 bij de Commissie is ingediend, zoals overeengekomen tussen de Commissie en Litouwen.

Deze schrijffouten hebben betrekking op mijlpaal 2 van submaatregel A.1.1.2 (Ontwikkeling van een digitaal gezondheidsstelsel dat het secundaire gebruik van gezondheidsgegevens vergemakkelijkt), mijlpaal 4 van submaatregel A.1.1.4 (Vaststelling van een basismodel voor de verlening van openbare gezondheidsdiensten), de streefdoelen 8 en 9 van submaatregel A.1.1.8 (Een representatieve verzameling referentiegenoomgegevens creëren binnen het gezondheidsproject “Genome Europe”), maatregel A.1.2 (Verlening van diensten voor langdurige zorg) en mijlpaal 15 van submaatregel A.1.2.1 (Invoering van het model voor langdurige zorg) onder component 1 (Een veerkrachtig en toekomstbestendig gezondheidszorgstelsel), submaatregel C.1.4.3 (Productie van inhoud en middelen voor digitaal onderwijs), submaatregel C.1.4.4 (Financiële instrumenten voor de oprichting van bedrijven en digitale innovatie), submaatregel C.1.5.1 (Routekaart 5G), submaatregel D.1.1.3 (Programma van de Millenniumschool), submaatregel D.1.1.7 (Verbetering van onderwijs en opvang voor jonge kinderen), maatregel D.1.4 (Competenties voor groene en digitale transformatie verworven in beroepsonderwijs en -opleiding), submaatregel D.1.4.1 (Nationaal platform voor de voortgang van beroepsonderwijs en -opleiding) en submaatregel D.1.4.4 (Mobiliteitsprogramma) onder component 4 (Kwalitatief hoogwaardig en toegankelijk onderwijs voor de hele levenscyclus), streefdoel 123 van submaatregel E.1.1.2 (Verbetering van de efficiëntie van het hogeronderwijsnetwerk door de missies van universiteiten en hogescholen te verfijnen) onder component 5 (Hoger onderwijs, een coherent kader voor het stimuleren van onderzoek en innovatie en het bedrijfsleven met een hoge toegevoegde waarde), mijlpaal 153 van submaatregel F.1.3.4 (Bevordering van publiek-private partnerschappen), mijlpaal 175 van submaatregel F.1.7.1 (Totstandbrenging van een oplossing om e-ontvangsten mogelijk te maken) onder component 6 (Efficiënte overheidssector en voorwaarden voor herstel na de pandemie) en mijlpaal 180 van submaatregel G.1.1.1 (Studie over de minimuminkomensregeling en daarmee samenhangende wijzigingen in de wetgeving) onder component 7 (Meer mogelijkheden voor iedereen om actief nationaal welzijn op te bouwen). Deze correcties hebben geen gevolgen voor de uitvoering van de betrokken maatregelen.

- (24) Het REPowerEU-hoofdstuk omvat één hervorming en drie investeringen.
- (25) De hervorming (H.1.3) heeft tot doel het investeringsklimaat voor ontwikkelaars van hernieuwbare energiebronnen te verbeteren. In het bijzonder heeft de hervorming tot doel vergunningsprocedures en andere administratieve processen te stroomlijnen en te versnellen, onder meer door het aantal vereiste vergunningen te verminderen, de termijn voor het verkrijgen ervan te verkorten en hybride krachtcentrales te reguleren (H.1.3.1.). Daarnaast zal de hervorming naar verwachting bijdragen tot de volledige opwekking van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen in Litouwen door verschillende modelleringsscenario's te analyseren en een transformatiemodel voor de Litouwse elektriciteitssector te ontwikkelen. Voorts heeft de hervorming tot doel steun te verlenen aan rechtspersonen, landbouwers, hernieuwbare-energiegemeenschappen of energiegemeenschappen van burgers voor de aankoop en installatie van zonne- en windenergiecentrales op het vasteland, waarbij prioriteit wordt gegeven aan zelfverbruik, landbouw- of economische behoeften (H.1.3.2). De hervorming draagt op doeltreffende wijze bij tot de verwezenlijking van de REPowerEU-doelstellingen die zijn uiteengezet in artikel 21 quater, lid 3, punten b) en e), van Verordening (EU) 2021/241, door middel van voorstellen voor noodzakelijke maatregelen voor de verdere uitbreiding van de capaciteit van Litouwen om uit hernieuwbare energiebronnen elektriciteit op te wekken, voorstellen om een equivalent te bereiken van 100 % van het totale nationale elektriciteitsverbruik opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen, en door steun te verlenen voor het creëren van extra capaciteit voor de opwekking van hernieuwbare energie.
- (26) Het REPowerEU-hoofdstuk voorziet in een verhoging van de financiering voor de renovatie van appartementsgebouwen, waardoor de energie-efficiëntie van gebouwen wordt verbeterd en de verwarmingskosten voor bewoners worden verlaagd. Op die manier draagt het in zekere mate bij tot een vermindering van de energiearmoede waarmee sociaaleconomisch achtergestelde groepen vaak te kampen hebben.

- (27) De nieuwe investeringen in het kader van het REPowerEU-hoofdstuk omvatten: a) steun voor het versnellen van de renovatie van gebouwen (H.1.1), b) steun voor de aankoop van schone voertuigen voor de binnenvaart (H.1.2), c) steun via leningen om de capaciteit voor de opwekking van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen te vergroten (H.3.1). De eerste investering (H.1.1) omvat twee elementen: a) actualiseren en testen in de praktijk van renovatiepakketten en -normen voor gebouwen (H.1.1.1); en b) steun voor de renovatie van appartementsgebouwen om de energie-efficiëntie te verhogen (tot klasse A) (H.1.1.2). Het eerste element (H.1.1.1) bestaat uit demonstratieprojecten voor groene renovatie, waarbij gebruik wordt gemaakt van nieuwe, geïndustrialiseerde warmte-geassembleerde isolatiesystemen op basis van organische grondstoffen en van technologieën voor “Building Information Modelling” waarin alle bouwprocessen worden gecombineerd. In het kader van het tweede element (H.1.1.2) wordt de steun verleend in de vorm van compensatie van gemiddeld ten minste 30 % van de uitgaven voor werkzaamheden, compensatie voor leningen met een rente die hoger is dan 3 % en compensatie voor 100 % van de uitgaven voor technische bijstand, met inbegrip van de voorbereidings-, administratie- en onderhoudskosten van de projecten. De tweede investering (H.1.2) ondersteunt de aankoop en levering van uitrusting die nodig is voor de emissievrije binnenvaart. De derde investering (H.3.1) bestaat uit steun via leningen aan zakelijke entiteiten (met inbegrip van publieke entiteiten die zich bezighouden met soortgelijke activiteiten als de particuliere entiteiten) om te investeren in projecten ter ondersteuning van het creëren van extra capaciteit voor de opwekking van hernieuwbare energie (zonne- en windenergie).

- (28) De bovengenoemde investeringen zullen naar verwachting bijdragen tot de ondersteuning van de doelstellingen van artikel 21 quater, lid 3, punten b), c) en e), van Verordening (EU) 2021/241, door steun te verlenen voor emissievrije vervoersoplossingen en door via leningen steun te verlenen voor het creëren van extra capaciteit voor de opwekking van hernieuwbare energie.
- (29) De Commissie heeft het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk beoordeeld aan de hand van de criteria van artikel 19, lid 3, van Verordening (EU) 2021/241.

Evenwichtige respons die bijdraagt tot de zes pijlers

- (30) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt a), van en criterium 2.1 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241 vormt het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk in hoge mate (score A) een alomvattende en voldoende evenwichtige respons op de economische en sociale situatie en draagt het zodoende op passende wijze bij tot alle zes pijlers in artikel 3 van die verordening, rekening houdend met de specifieke uitdagingen van en de financiële toewijzing aan de betrokken lidstaat.

- (31) De Commissie is van mening dat het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan, met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk, een positieve invloed heeft op de bijdrage van het herstel- en veerkrachtplan tot de eerste pijler inzake de groene transitie, aangezien het REPowerEU-hoofdstuk bijna 100 % bijdraagt tot de groene doelstellingen. Wat de andere pijlers betreft, hebben de aard en omvang van de voorgestelde wijzigingen van het herstel- en veerkrachtplan geen gevolgen voor de vorige beoordeling dat het herstel en veerkrachtplan in hoge mate een alomvattende en voldoende evenwichtige respons op de economische en sociale situatie vormt, noch voor de passende bijdrage ervan tot alle zes pijlers in artikel 3 van Verordening (EU) 2021/241. Wat de pijler voor de groene transitie betreft, worden met het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan, met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk, van Litouwen de groene uitdagingen verder aangepakt, met name onder component 2 (Groene transformatie van Litouwen) en de nieuw toegevoegde component 8 (REPowerEU-hoofdstuk). Onder component 2 verhoogt het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan de ambitie van een aantal bestaande investeringen, met name op het gebied van vervoer. De component omvat voorts een nieuwe hervorming inzake de bevordering van groene financiering door middel van een actieplan voor groene financiering. De hervorming omvat ook de oprichting van een centrum voor groene financiering en kennis. Onder component 8 dragen de maatregelen inzake vergunningsprocedures, de uitrol van hernieuwbare energie, de renovatie van appartementsgebouwen, groene proefprojecten voor de renovatie van gebouwen en schone binnenvaart bij tot de verwezenlijking van de klimaatdoelstellingen van de Unie voor 2030 en de doelstelling van klimaatneutraliteit van de Unie in 2050.

Aanpakken van alle of een significant deel van de in de landspecifieke aanbevelingen vastgestelde uitdagingen

- (32) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt b), van en criterium 2.2 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241, zal het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk naar verwachting bijdragen tot een doeltreffende aanpak van alle of een significant deel van de uitdagingen (score A) die zijn vastgesteld in de relevante landspecifieke aanbevelingen aan Litouwen, met inbegrip van begrotingsaspecten daarvan, of uitdagingen die zijn vastgesteld in andere relevante documenten die de Commissie in het kader van het Europees Semester officieel heeft goedgekeurd.
- (33) In het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan wordt met name rekening gehouden met landspecifieke aanbevelingen die vóór de indiening ervan formeel door de Raad zijn aangenomen. Aangezien de omvang van het herstel- en veerkrachtplan is toegenomen na een aanvullend verzoek om leningen, zijn alle structurele aanbevelingen voor 2022 en 2023 in aanmerking genomen in de algemene beoordeling.
- (34) Na de voortgang bij de uitvoering van alle landspecifieke aanbevelingen ten tijde van de indiening van het gewijzigde nationale herstel- en veerkrachtplan te hebben beoordeeld, stelt de Commissie vast dat de aanbeveling inzake het consolideren van de uitvoerende instanties op het gebied van onderzoek en innovatie (aanbeveling 3.8 van 2019) volledig is uitgevoerd. Er is aanzienlijke vooruitgang geboekt met betrekking tot de aanbevelingen inzake het verzachten van de impact van de crisis op de werkgelegenheid (aanbeveling 2.1 van 2020), het verhogen van de investeringen om het groeipotentieel te stimuleren (aanbeveling 1.3 van 2021), het uitbreiden van overheidsinvesteringen voor de groene en de digitale transitie en voor energiezekerheid (aanbeveling 1.2 van 2022) en het waarborgen van een toereikende capaciteit voor energie-interconnecties (aanbeveling 4.5 van 2022).

- (35) Het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan omvat een uitgebreide reeks elkaar versterkende hervormingen en investeringen die bijdragen tot een doeltreffende aanpak van alle of een significant deel van de economische en sociale uitdagingen die zijn beschreven in de landspecifieke aanbevelingen die de Raad in het kader van het Europees Semester aan Litouwen heeft gericht. In het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan worden enkele inhoudelijke wijzigingen van de huidige maatregelen voorgesteld, maar deze hebben geen invloed op de eerdere beoordeling van de dekking van een significant deel van de uitdagingen die zijn vastgesteld in de landspecifieke aanbevelingen van 2019 en 2020.
- (36) De belangrijkste maatregelen in het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk dragen bij tot het versterken van de ambitie van het herstel- en veerkrachtplan met betrekking tot aanbeveling 4 van 2022 om de algemene afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen door de uitrol van de energievoorziening uit hernieuwbare bronnen te versnellen, de energie-efficiëntie en de decarbonisatie van de industrie, vervoer en gebouwen te doen toenemen, en een toereikende capaciteit voor energie-interconnecties te waarborgen, en met betrekking tot aanbeveling 4 van 2023 om de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen en ingevoerde energie verder te verminderen door de inzet van hernieuwbare energiebronnen te versnellen, en de beleidsinspanningen op te voeren die gericht zijn op het voorzien in en verwerven van de vaardigheden die nodig zijn voor de groene transitie.

- (37) De nieuwe investeringen en hervormingen zijn met name gericht op het aanpakken van de belangrijkste uitdagingen in verband met het verminderen van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen en het bevorderen van het gebruik van hernieuwbare energiebronnen. De investering in het financiële instrument ter vergroting van de capaciteit voor de productie van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen moet bijdragen tot een toereikende capaciteit voor energie-interconnecties door een hogere elektriciteitsproductie in het land. Wetswijzigingen die in de hervorming van het REPowerEU-hoofdstuk worden voorgesteld om vergunningsprocedures en andere administratieve processen te stroomlijnen en te versnellen, onder meer door het aantal vereiste vergunningen te verminderen, de termijn voor het verkrijgen ervan te verkorten en hybride krachtcentrales te reguleren, moeten bijdragen tot voldoende netcapaciteit en toegang tot het net. Bovendien zal de opgeschaalde investering ter ondersteuning van de renovatie van appartementsgebouwen een significante bijdrage leveren tot het verhogen van de energie-efficiëntie en de decarbonisatie van gebouwen, en zo ook in zekere mate bijdragen tot de vermindering van energiearmoede. Tot slot omvat het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan een investering in schone mobiliteit die gericht is op de aankoop van schone voertuigen voor de binnenvaart, wat naar verwachting zal bijdragen tot de decarbonisatie van het vervoer.

- (38) Naast het REPowerEU-hoofdstuk bevat het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan ook verschillende nieuwe hervormingen die tot op zekere hoogte gericht zijn op het aanpakken van een deel van de aanbevelingen van 2022 en 2023. Ten eerste bevat het herstel- en veerkrachtplan met betrekking tot de aanbeveling inzake het verhogen van de kwaliteit en het verbeteren van de planning en verlening van sociale diensten, een hervorming die gericht is op het verbeteren van de kwaliteit, integratie en personalisering van sociale diensten en diensten voor arbeidsvoorziening. Ten tweede bevat het herstel- en veerkrachtplan met betrekking tot aanbeveling 1 van 2022 inzake het bevorderen van gezamenlijke overheidsopdrachten op het niveau van de centrale overheid en van de gemeenten, een hervorming die gericht is op de uitbreiding van de lijst van producten die via de centrale aankooporganisatie kunnen worden aangekocht en de opstelling van een plan voor de centralisatie van overheidsopdrachten voor zorginstellingen en -instanties.

Bijdrage tot het groeipotentieel, het scheppen van banen en de economische, sociale en institutionele veerkracht

- (39) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt c), van en criterium 2.3 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241, zal het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan, met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk, naar verwachting een hoge impact (score A) hebben op de versterking van het groeipotentieel, op het scheppen van banen en op de economische, sociale en institutionele veerkracht van Litouwen, waarmee wordt bijgedragen tot de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten, onder meer door de bevordering van beleid inzake kinderen en jongeren, en op het verzachten van de economische en sociale gevolgen van de COVID-19-crisis, waardoor de economische, sociale en territoriale cohesie en de convergentie binnen de Unie worden bevorderd.

- (40) Uit de eerste beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan, overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt c), van en criterium 2.3 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241, is gebleken dat het naar verwachting een hoge impact (score A) zal hebben op de versterking van het groeipotentieel, op het scheppen van banen en op de economische, sociale en institutionele veerkracht van Litouwen, waarmee wordt bijgedragen tot de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten, onder meer door de bevordering van beleid inzake kinderen en jongeren, en op het verzachten van de economische en sociale gevolgen van de COVID-19-crisis, waardoor de economische, sociale en territoriale cohesie en de convergentie binnen de Unie worden bevorderd.
- (41) Volgens gestileerde simulaties van de diensten van de Commissie zullen de nieuwe interventies die met de lening in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit worden gefinancierd, in vergelijking met het basisscenario in het oorspronkelijke herstel- en veerkrachtplan leiden tot een hoger bbp-niveau van gemiddeld 0,4 % over de periode 2024-2027, onafhankelijk van het mogelijke positieve effect van de opgenomen structurele hervormingen of andere nieuwe maatregelen die met de subsidie worden gefinancierd. Deze laatste effecten zijn in de prognoses van Litouwen verwerkt en volgens de informatie in het wijzigingsverzoek van Litouwen zal de nieuwe steunverlening in het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan leiden tot een hoger bbp-niveau van gemiddeld 0,97 %, oftewel 492,5 miljoen EUR per jaar, over de periode 2023-2027. De prognoses van Litouwen wijzen ook op een bescheiden positief sociaal effect van de nieuwe maatregelen in het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan (de arbeidsparticipatie zal naar verwachting met 0,32 % stijgen) en een licht negatief effect op de begroting (het effect op het begrotingssaldo van de overheid wordt geraamd op -0,27 % van het bbp) in de periode 2023-2027.

- (42) De onlangs toegevoegde hervormingen en investeringen in het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan dragen bij tot het versnellen van de groene transitie en energieonafhankelijkheid, wat naar verwachting een positief effect zal hebben op het groeipotentieel van Litouwen en op de economische en institutionele veerkracht van het land. Het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk voorziet in het kader van investering 2 van component E.2 in de invoering van een financieel instrument dat ondernemingen leningen verstrekt voor het verwerven en ontwikkelen van groene technologieën met een hoge toegevoegde waarde voor industriële ontwikkeling. Aangezien de maatregel naar verwachting in de eerste plaats gericht zal zijn op kleine en middelgrote ondernemingen en grotere ondernemingen in sectoren die moeilijkheden ondervinden bij het verkrijgen van financiële steun van traditionele financiële instellingen, moet hij in de nodige financiële middelen voorzien en de productiecapaciteit van de Litouwse industrie versterken.
- (43) Wat de sociale gevolgen van het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan betreft, is hervorming 1 van component G.3 inzake het verbeteren van de kwaliteit van de sociale diensten en de diensten voor arbeidsvoorziening de belangrijkste op sociale diensten gerichte hervorming. Omdat de hervorming tot doel heeft de versnippering van de planning en verlening van dergelijke diensten te verminderen, zal zij naar verwachting een zwak punt van het huidige socialebeschermingsstelsel aanpakken. De hervorming als geheel zal naar verwachting de sociale gevolgen van het herstel- en veerkrachtplan versterken en de bijdrage ervan tot de sociale cohesie vergroten.

Geen ernstige afbreuk doen

- (44) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt d), van en criterium 2.4 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241, zal het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk naar verwachting waarborgen dat geen enkele erin opgenomen maatregel (score A) voor de uitvoering van hervormingen en investeringsprojecten ernstige afbreuk doet aan milieudoelstellingen in de zin van artikel 17 van Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad¹ (het beginsel “geen ernstige afbreuk doen”).

¹ Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088 (PB L 198 van 22.6.2020, blz. 13).

- (45) In het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan, met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk, is de naleving van het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” beoordeeld aan de hand van de methodologie die is vermeld in de technische richtsnoeren in de mededeling van de Commissie getiteld “Technische richtsnoeren over de toepassing van het beginsel “geen ernstige afbreuk doen aan” in het kader van de verordening betreffende de faciliteit voor herstel en veerkracht”¹. De beoordeling is systematisch uitgevoerd voor elke gewijzigde hervorming en investering volgens de tweestappenaanpak. De conclusie van de beoordeling is dat voor alle gewijzigde maatregelen geldt dat er geen risico op ernstige afbreuk bestaat of dat er, indien een risico is vastgesteld, een meer gedetailleerde beoordeling is uitgevoerd waaruit blijkt dat er geen sprake is van ernstige afbreuk. Litouwen heeft verslag uitgebracht over de gedetailleerde beoordeling van de nieuwe maatregelen, met inbegrip van die in het REPowerEU-hoofdstuk. Voor geen van de maatregelen in het REPowerEU-hoofdstuk was een afwijking van het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” vereist. Waar nodig zijn de eisen van de beoordeling van “geen ernstige afbreuk doen” vastgelegd in het ontwerp van een maatregel en gespecificeerd in een mijlpaal of streefdoel van deze maatregel. Op basis van de verstrekte informatie kan worden geconcludeerd dat naar verwachting geen enkele maatregel ernstige afbreuk zal doen aan milieudoelstellingen in de zin van artikel 17 van Verordening (EU) 2020/852.

Bijdrage tot de REPowerEU-doelstellingen

- (46) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt d bis), van en criterium 2.12 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241, zal het REPowerEU-hoofdstuk naar verwachting daadwerkelijk en in hoge mate (score A) bijdragen tot energiezekerheid, de diversificatie van de energievoorziening van de Unie, een toename van het gebruik van hernieuwbare energiebronnen en van de energie-efficiëntie, een verhoging van de opslagcapaciteit voor energie of tot de noodzakelijke vermindering van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen vóór 2030.

¹ PB C 58 van 18.2.2021, blz. 1.

- (47) De doelstelling die is vastgesteld in artikel 21 quater, lid 3, punt b), van Verordening (EU) 2021/241 inzake het stimuleren van energie-efficiëntie in gebouwen en kritieke energie-infrastructuur, de decarbonisatie van de industrie, het opvoeren van de productie en het gebruik van duurzaam biomethaan en van hernieuwbare of fossielvrije waterstof, en het verhogen van het aandeel hernieuwbare energie en het versnellen van de uitrol ervan, zal naar verwachting worden aangepakt door hervorming H.1.3.1, die tot doel heeft vergunningsprocedures en andere administratieve processen te stroomlijnen en te versnellen, onder meer door het aantal vereiste vergunningen te verminderen, de termijn voor het verkrijgen ervan te verkorten en hybride krachtcentrales te reguleren, waardoor de uitrol van hernieuwbare energie wordt versneld. Voorts heeft hervorming H.1.3.2 tot doel steun te verlenen aan rechtspersonen, landbouwers, hernieuwbare-energiegemeenschappen of energiegemeenschappen van burgers voor de aankoop en installatie van zonne- en windenergiecentrales op het vasteland, waarbij prioriteit wordt gegeven aan zelfverbruik, landbouw- of economische behoeften, waardoor ook de uitrol van hernieuwbare energie wordt versneld. Daarnaast bevat het REPowerEU-hoofdstuk een investering (H.3.1) om via leningen steun te verlenen aan zakelijke entiteiten (met inbegrip van publieke entiteiten die zich bezighouden met soortgelijke activiteiten als de particuliere entiteiten) om te investeren in projecten ter ondersteuning van het creëren van extra capaciteit voor de opwekking van hernieuwbare energie (zonne- en windenergie), waardoor de uitrol van hernieuwbare energie wordt versneld. Het REPowerEU-hoofdstuk bevat voorts een investering (H.1.1) die tot doel heeft de renovatie van gebouwen te versnellen door het actualiseren en testen in de praktijk van renovatiepakketten en -normen voor gebouwen, en steun voor de renovatie van gebouwen, waardoor de energie-efficiëntie in gebouwen wordt gestimuleerd.

- (48) De in artikel 21 quater, lid 3, punt c), van Verordening (EU) 2021/241 vastgestelde doelstelling inzake energiearmoede zal naar verwachting worden aangepakt door een maatregel die voorziet in steun voor de renovatie van appartementsgebouwen, waardoor de energie-efficiëntie van gebouwen wordt verbeterd en de verwarmingskosten voor bewoners worden verlaagd. De maatregel draagt in zekere mate bij tot een vermindering van de energiearmoede waarmee sociaaleconomisch achtergestelde groepen vaak worden geconfronteerd.
- (49) De doelstelling die is vastgesteld in artikel 21 quater, lid 3, punt e), van Verordening (EU) 2021/241 inzake het aanpakken van interne en grensoverschrijdende knelpunten voor energietransmissie en -distributie, het ondersteunen van de opslag van elektriciteit, het versnellen van de integratie van hernieuwbare energiebronnen, en het ondersteunen van emissievrij vervoer en de infrastructuur daarvoor, met inbegrip van het spoorvervoer, zal naar verwachting worden aangepakt door hervorming H.1.3.1, waarvan wordt verwacht dat zij zal bijdragen tot het bereiken van de doelstelling dat in Litouwen 100 % van de elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen wordt opgewekt door verschillende modelleringsscenario's te analyseren en een transformatiemodel voor de Litouwse elektriciteitssector te ontwikkelen, waardoor wordt bijgedragen tot het aanpakken van interne en grensoverschrijdende knelpunten voor energietransmissie en -distributie. Daarnaast bevat het REPowerEU-hoofdstuk een investering (H.1.2) die naar verwachting het gebruik van goederenvervoer over de weg zal verminderen door een alternatief en schoner vervoer van goederen en andere soorten vracht over water aan te moedigen, waardoor emissievrij vervoer en de bijbehorende infrastructuur worden ondersteund.
- (50) De REPowerEU-maatregelen zijn erop gericht de broeikasgasemissies te verminderen en het aandeel hernieuwbare energiebronnen te vergroten. De maatregelen versterken ook de maatregelen in het oorspronkelijke herstel- en veerkrachtplan inzake energie-efficiëntie en renovatie van gebouwen, en zullen naar verwachting bijdragen tot een grotere inzet van hernieuwbare energie en een verminderde vraag naar energie.

- (51) De hervorming in het REPowerEU-hoofdstuk die tot doel heeft de administratieve eisen voor de inzet van nieuwe capaciteit voor hernieuwbare energie te vereenvoudigen, zal de energiezekerheid van Litouwen naar verwachting versterken door middel van wijzigingen van de elektriciteitswet en de wet inzake hernieuwbare energie van Litouwen. De meest relevante wijzigingen zijn de definitie en regulering van hybride krachtcentrales, de stroomlijning van de vergunningsprocedures voor de uitrol van hernieuwbare energiebronnen en de kortere termijn om een vergunning te verkrijgen. De hervorming van het vergunningensysteem voor projecten op het gebied van hernieuwbare energie in Litouwen zal naar verwachting de administratieve belemmeringen verminderen en ertoe bijdragen dat het land minder afhankelijk wordt van fossiele brandstoffen.
- (52) Daarnaast zijn de maatregelen in het REPowerEU-hoofdstuk in overeenstemming met de inspanningen van het oorspronkelijke herstel- en veerkrachtplan van Litouwen om de decarbonisatie van de economie te bevorderen door de inzet van capaciteit voor hernieuwbare energie, de renovatie van gebouwen en het koolstofvrij maken van de vervoerssector op te schalen.
- (53) De capaciteit en de flexibiliteit van het elektriciteitsnet vormen een knelpunt voor de integratie van hernieuwbare energiebronnen en voor het verhogen van de efficiëntie, betrouwbaarheid en zekerheid van de energievoorziening. Daarom wordt verwacht dat de geschiktheid van het net voor integratie van hernieuwbare energie en krachtige, soepele en snelle energieleveringen aanzienlijk zal verbeteren dankzij de investeringen waarin het Litouwse REPowerEU-hoofdstuk voorziet voor de bouw van installaties voor hernieuwbare energie op het vasteland en in individuele opslagfaciliteiten.
- (54) Gezien de bovenstaande overwegingen zal het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan, met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk, naar verwachting daadwerkelijk en in hoge mate bijdragen tot energiezekerheid, de diversificatie van de energievoorziening van de Unie, een toename van het gebruik van hernieuwbare energiebronnen en van de energie-efficiëntie, een verhoging van de opslagcapaciteit voor energie of tot de noodzakelijke vermindering van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen vóór 2030.

Maatregelen met een grensoverschrijdende of meerlandendimensie of een soortgelijk effect

- (55) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt d ter), van en criterium 2.13 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241, wordt verwacht dat de in het REPowerEU-hoofdstuk opgenomen maatregelen in hoge mate (score A) een grensoverschrijdende of meerlandendimensie dan wel een grensoverschrijdend of meerlandeneffect zullen hebben.
- (56) Het REPowerEU-hoofdstuk draagt bij tot het verminderen van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen en het verlagen van de vraag naar energie. In het bijzonder hebben de meeste maatregelen in het REPowerEU-hoofdstuk een grensoverschrijdende of meerlandendimensie of een soortgelijk effect. Investeringssteun om de capaciteit voor het opwekken van hernieuwbare energie te vergroten en een begeleidende studie over de transitie van het Litouwse elektriciteitssysteem naar 100 % hernieuwbare energie zullen uiteindelijk de afhankelijkheid van de invoer van elektriciteit en de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen verminderen. Er wordt ook verwacht dat de maatregelen de Litouwse vervoerssector minder afhankelijk zullen maken van fossiele brandstoffen. Er moet investeringssteun worden verleend voor de totstandbrenging van de nodige infrastructuur voor schoon vervoer van zware goederen over de binnenwateren, die naar verwachting zal bijdragen tot de vermindering van verkeerscongestie en de vermindering van de vraag naar ingevoerde fossiele brandstoffen. Daarnaast moet investeringssteun worden verleend voor de renovatie van appartementsgebouwen, waardoor de energie-efficiëntie van de Litouwse huisvestingssector wordt verbeterd. Hierdoor zal naar verwachting de vraag naar energie van dergelijke gebouwen en de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen afnemen.
- (57) De geraamde kosten van deze in het REPowerEU-hoofdstuk opgenomen maatregelen met een grensoverschrijdende of meerlandendimensie of een soortgelijk effect vertegenwoordigen 100 % van de geraamde totale kosten van het REPowerEU-hoofdstuk en rechtvaardigen dat van de in het REPowerEU-hoofdstuk opgenomen maatregelen wordt verwacht dat zij in hoge mate een grensoverschrijdende of meerlandendimensie of een soortgelijk effect zullen hebben.

- (58) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt e), van en criterium 2.5 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241, bevat het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan, met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk, maatregelen die in hoge mate (score A) bijdragen tot de groene transitie, met inbegrip van biodiversiteit, of tot het aanpakken van de daaruit voortvloeiende uitdagingen. De maatregelen ter ondersteuning van de klimaatdoelstellingen vertegenwoordigen 40 % van de totale toewijzing voor het herstel- en veerkrachtplan en 99 % van de totale geraamde kosten van de maatregelen in het REPowerEU-hoofdstuk, berekend volgens de in bijlage VI bij Verordening (EU) 2021/241 beschreven methode. Overeenkomstig artikel 17 van die verordening (strookt het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk met de informatie in het nationale energie- en klimaatplan voor de periode 2021-2030.
- (59) Het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan bevat hervormingen en investeringen die naar verwachting een significante bijdrage zullen leveren tot de groene transitie, met inbegrip van biodiversiteit, de uitvoering van de landspecifieke aanbeveling en de verwezenlijking van de klimaatdoelstelling van de Unie voor 2030 en klimaatneutraliteit in 2050. Zo zullen de milieu- en klimaataanpassingsmaatregelen in het herstel- en veerkrachtplan voorzien in de financiering van de vermindering van broeikasgasemissies van veengebieden, duurzaam vervoer en hulpbronnenefficiëntie. Naast de maatregelen in het oorspronkelijke herstel- en veerkrachtplan zijn de maatregelen in het REPowerEU-hoofdstuk van Litouwen gericht op het versnellen van de uitrol van hernieuwbare energie, het vergroten van de energie-efficiëntie en de duurzaamheid van het vervoer en de algemene transitie naar energieonafhankelijkheid. Deze maatregelen zullen naar verwachting een blijvend effect hebben op de groene transitie door de uitfasering van fossiele brandstoffen en de overschakeling naar een duurzaam hernieuwbare-energiesysteem in Litouwen te versnellen.

Bijdrage tot de digitale transitie

- (60) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt f), van en criterium 2.6 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241, bevat het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan maatregelen die in hoge mate (score A) bijdragen tot de digitale transitie of tot de aanpak van de daaruit voortvloeiende uitdagingen. De maatregelen ter ondersteuning van de doelstellingen inzake digitalisering zijn goed voor 23 % van de totale toewijzing voor het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan, met inbegrip van leningen, berekend volgens de in bijlage VII bij Verordening (EU) 2021/241 beschreven methode.
- (61) De positieve beoordeling van de bijdrage tot de digitale transitie in het Uitvoeringsbesluit van de Raad van 28 juli 2021 blijft geldig. In het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan wordt voorzien in de opschaling van de maatregelen ter versterking van de cyberbeveiligingscapaciteiten van de staat. De maatregelen omvatten de vaststelling van een nationaal programma voor de ontwikkeling van cyberbeveiliging, de instelling van een monitoringsysteem voor cyberbeveiliging en de versterking van de capaciteit om cybercriminaliteit te onderzoeken. Deze maatregelen worden aangevuld met een investering in het verhogen van het opleidingsniveau op het gebied van cyberbeveiliging van personeel in de publieke sector. Alle andere maatregelen met betrekking tot de digitale transitie blijven ongewijzigd in het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan.

Blijvende effecten

- (62) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt g), van en criterium 2.7 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241, zal het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk naar verwachting in hoge mate (score A) een blijvend effect sorteren voor Litouwen.
- (63) Uit de eerste beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan, overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt g), van en criterium 2.7 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241, is gebleken dat het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting in hoge mate (score A) een blijvend effect zal sorteren voor Litouwen.
- (64) De nieuwe investeringen in het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van een REPowerEU-hoofdstuk zullen naar verwachting een langdurig effect sorteren voor Litouwen, aangezien zij structurele uitdagingen zullen aanpakken die zijn vastgesteld in de landspecifieke aanbevelingen. De investeringen in het kader van het REPowerEU-hoofdstuk zijn gericht op het opbouwen van extra capaciteit voor hernieuwbare energie, het verbeteren van de energie-efficiëntie van gebouwen en het ondersteunen van de aanschaf van energieneutraal vervoer. De maatregelen zullen naar verwachting een blijvend positief effect hebben op de groene transitie van Litouwen door de energiezekerheid en betaalbaarheid op de lange termijn te verbeteren.

- (65) De nieuwe hervormingen in het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van een REPowerEU-hoofdstuk zullen naar verwachting een langdurig effect sorteren voor Litouwen, aangezien zij structurele uitdagingen zullen aanpakken die zijn vastgesteld in de landspecifieke aanbevelingen. De extra hervormingen op het gebied van hernieuwbare energie die groene financiering mogelijk maken, zullen naar verwachting een blijvend effect hebben op de groene transitie van Litouwen, door de uitrol van de capaciteit voor de opwekking van hernieuwbare energie te vergemakkelijken en te versnellen. De hervorming van de sociale diensten zal naar verwachting ook bijdragen tot een verbetering van de kwaliteit en de personalisering van de sociale diensten van het land.

Monitoring en uitvoering

- (66) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt h), van en criterium 2.8 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241, zijn de regelingen die worden voorgesteld in het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk passend (score A) om te zorgen voor de doeltreffende monitoring en uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, met inbegrip van het beoogde tijdschema en de beoogde mijlpalen en streefdoelen alsmede de bijbehorende indicatoren.
- (67) In het oorspronkelijke herstel- en veerkrachtplan werden passende regelingen voorgesteld om ervoor te zorgen dat het herstel- en veerkrachtplan doeltreffend wordt gemonitord en uitgevoerd, met inbegrip van het beoogde tijdschema, de beoogde mijlpalen en streefdoelen en de bijbehorende indicatoren.

- (68) De aard en omvang van de wijzigingen in het herstel- en veerkrachtplan van Litouwen hebben geen invloed op de vorige beoordeling van de doeltreffende monitoring en uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan. De algemene organisatorische regelingen om de toereikendheid van de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan te beoordelen, waarborgen een correcte monitoring van de voortgang en de verslaglegging blijft ongewijzigd. De mijlpalen en streefdoelen van het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk maken een adequate monitoring van de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan mogelijk. Elke nieuwe hervorming en investering in het REPowerEU-hoofdstuk omvat ten minste één streefdoel dat of mijlpaal die de belangrijkste elementen van de maatregel bevat en waarmee de verwezenlijking van de doelstellingen ervan kan worden beoordeeld. De mijlpalen en streefdoelen zijn duidelijk en realistisch, en de voorgestelde indicatoren die voor de uitvoering van mijlpalen en streefdoelen zijn gekozen, blijven relevant, aanvaardbaar en robuust.

Kosten

- (69) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt i), van en criterium 2.9 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241, is de in het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk verstrekte motivering van het bedrag van de geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan in redelijke mate (score B) redelijk en aannemelijk, in overeenstemming met het kostenefficiëntiebeginsel, en staan de kosten in verhouding tot de verwachte nationale economische en sociale gevolgen.
- (70) In de oorspronkelijke beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan werd vastgesteld dat Litouwen geraamde kosten had verstrekt voor elke in het herstel- en veerkrachtplan opgenomen investering, met doorgaans gedetailleerde en goed onderbouwde uitsplitsingen van de kosten. De door Litouwen verstrekte motivering van het bedrag van de geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan was in redelijke mate redelijk en aannemelijk, was in overeenstemming met het kostenefficiëntiebeginsel, en de kosten stonden in verhouding tot de verwachte nationale economische en sociale gevolgen.

- (71) Litouwen heeft afzonderlijke kostenramingen verstrekt voor alle nieuwe maatregelen die kosten met zich meebrengen in het herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk, alsook afzonderlijke motiveringen voor alle maatregelen waarvan de wijzigingen een wijziging van de kostenramingen of een daarmee verband houdend streefdoel met zich meebrengen. De door Litouwen verstrekte gegevens over de kosten zijn grotendeels voldoende gedetailleerd en onderbouwd. Litouwen heeft ramingen en aannamen over de kosten verstrekt in de standaardmodeltabel die bedoeld was voor het geven van een overzicht van de voornaamste informatie en bewijselementen voor de kostenberekening, met inbegrip van de methode die aan de kostenberekeningen ten grondslag ligt. Daarnaast heeft Litouwen voor de meeste nieuwe maatregelen aanvullende documenten en materiaal ingediend om de kostenramingen te verduidelijken en kostenberekeningsgegevens en benchmarks met betrekking tot vergelijkbare investeringen in het verleden of in andere landen te verstrekken. Deze documenten omvatten beschrijvingen en toelichtingen van de belangrijkste factoren en veranderingen in de kosten van de gewijzigde maatregelen en de evenredigheid ervan. Uit de beoordeling van de kostenramingen en de ondersteunende documenten blijkt dat de meeste kosten van de nieuwe maatregelen goed gemotiveerd, redelijk en aannemelijk zijn. Bovendien zijn de wijzigingen in de kostenramingen van de gewijzigde maatregelen voldoende gemotiveerd en evenredig. Tot slot stroken de geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan met het kostenefficiëntiebeginsel en staan zij in verhouding tot de verwachte nationale economische en sociale gevolgen.
- (72) Litouwen heeft voldoende gegevens en bewijsmateriaal verstrekt waaruit blijkt dat de kosten voor alle nieuwe en REPowerEU-maatregelen niet tegelijkertijd uit andere financieringsbronnen van de Unie zullen worden gefinancierd. De toezegging om waarborgen in te voeren die bedoeld zijn om dubbele financiering te voorkomen, blijft bestaan en is niet gewijzigd door de wijziging van het herstel- en veerkrachtplan.

Bescherming van de financiële belangen van de Unie

- (73) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt j), van en criterium 2.10 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241, zijn de in het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk voorgestelde regelingen en de in dit besluit vermelde aanvullende maatregelen passend (score A) om corruptie, fraude en belangenconflicten bij het gebruik van de financiële middelen die op grond van deze verordening zijn verstrekt, te voorkomen, op te sporen en recht te zetten, en wordt verwacht dat de regelingen daadwerkelijk dubbele financiering op grond van deze verordening en andere Unieprogramma's voorkomen. Dit laat de toepassing onverlet van andere instrumenten om de naleving van het Unierecht te bevorderen en te handhaven, onder meer voor het voorkomen, opsporen en rechtzetten van corruptie, fraude en belangenconflicten, en het beschermen van de begroting van de Unie overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad¹.
- (74) In de beoordeling van het oorspronkelijke herstel- en veerkrachtplan, overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt j), van en criterium 2.10 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241, werden de in dat plan voorgestelde regelingen passend (score A) bevonden om corruptie, fraude en belangenconflicten te voorkomen, op te sporen en recht te zetten.

¹ Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting (PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 1).

- (75) Het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan omvat een actualisering van het audit- en controlekader. Naast de verantwoordelijkheden die zijn toevertrouwd aan de beheers- en administratieve autoriteiten, wordt in de voorgestelde wijzigingen van het Litouwse systeem voor beheer en interne controle de rol van coördinerende instantie toegewezen aan het centrale agentschap projectbeheer (CPMA) naast het Ministerie van Financiën. Voorts voorziet het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan van Litouwen in het gebruik van bestaande nationale informatiesystemen om de in artikel 22, lid 2, punt d), iii), van Verordening (EU) 2021/241 bedoelde gegevens op te slaan totdat Investis volledig operationeel wordt. Investis is een centraal informatiesysteem voor het beheer van het herstel- en veerkrachtplan en andere EU-fondsen voor de periode 2021-2027. De aard en omvang van deze wijzigingen hebben geen invloed op de oorspronkelijke beoordeling van de doeltreffende monitoring en uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan.

Coherentie van het herstel- en veerkrachtplan

- (76) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt k), van en criterium 2.11 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241, bevat het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk in hoge mate (score A) maatregelen voor de uitvoering van projecten voor hervormingen en overheidsinvesteringen die coherente acties vormen.

- (77) In het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk zijn de zeven bestaande componenten gewijzigd en is het REPowerEU-hoofdstuk toegevoegd als extra component (component 8). Het voorziet nog steeds in de aanpak van reeds lang bestaande structurele uitdagingen en vergroot de veerkracht van de Litouwse economie. De voorgestelde wijzigingen doen niets af aan de algemene samenhang van het herstel- en veerkrachtplan, aangezien de componenten bestaan uit consistente pakketten hervormingen en investeringen die elkaar wederzijds versterken en aanvullen. Het herstel- en veerkrachtplan wordt verder uitgebreid met maatregelen ter ondersteuning van de groene transitie en het onlangs toegevoegde REPowerEU-hoofdstuk. Bovendien zullen extra investeringen in cyberbeveiliging de digitale transitie versterken door de doeltreffendheid van het gegevensbeheer te waarborgen en de cyberbeveiligingscapaciteiten van Litouwen te versterken.

Eventuele andere beoordelingscriteria

- (78) De Commissie is van oordeel dat de door Litouwen voorgestelde wijzigingen geen gevolgen hebben voor de positieve beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan in het Uitvoeringsbesluit van de Raad van 28 juli 2021 met betrekking tot de relevantie, doeltreffendheid, efficiëntie en samenhang van het plan aan de hand van de beoordelingscriteria van artikel 19, lid 3, punt j), van Verordening (EU) 2021/241.

- (79) Litouwen heeft gerichte raadplegingen met relevante belanghebbenden gehouden bij de voorbereiding van het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk. De sociale en economische partners op lokaal en regionaal niveau werden hierbij betrokken. Ministeries hebben hun partners op hun gebied geraadpleegd en activiteiten uitgelicht die rechtstreeks bijdragen tot de verwezenlijking van de REPowerEU-doelstellingen. De geraadpleegde belanghebbenden wezen op het belang van meer investeringen in de productie van hernieuwbare energie en energieonafhankelijkheid. Daarnaast lanceerde het Ministerie van Financiën op 7 december 2022 een raadpleging van een maand lang, die openstond voor het grote publiek. Het publiek werd vooraf van de voorgestelde wijzigingen op de hoogte gebracht in verschillende persberichten op de website van het Ministerie van Financiën en tijdens een persconferentie op de dag van de lancering, waaraan de ministers van Financiën en Energie deelnamen. Voorts werd het publiek verzocht zijn mening te geven over de socialemedia-accounts van het Ministerie van Financiën. De Litouwse regering heeft via openbare raadplegingen slechts één voorstel ontvangen over de mogelijke ontwikkeling van de onderwijssector. Om te zorgen voor draagvlak bij de desbetreffende actoren, is het van cruciaal belang dat alle betrokken lokale autoriteiten en belanghebbenden, waaronder de sociale partners, worden betrokken bij de uitvoering van de investeringen en hervormingen in het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk.

Positieve beoordeling

- (80) De Commissie heeft het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk positief beoordeeld en concludeert dat het herstel- en veerkrachtplan op bevredigende wijze voldoet aan de beoordelingscriteria van Verordening (EU) 2021/241. Nu worden in dit besluit, overeenkomstig artikel 20, lid 2, van en bijlage V bij die verordening, de hervormingen en investeringsprojecten die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk vastgelegd, alsmede de relevante mijlpalen, streefdoelen en indicatoren en het bedrag dat de Unie in de vorm van niet-terugbetaalbare financiële steun en via leningen ter beschikking stelt voor de uitvoering van het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk.

Financiële bijdrage

- (81) De totale kosten van het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk van Litouwen worden geraamd op 3 849 237 823 EUR. Aangezien het bedrag van de geraamde totale kosten van het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan hoger is dan de geactualiseerde maximale financiële bijdrage die voor Litouwen beschikbaar is, moet de overeenkomstig artikel 11 van Verordening (EU) 2021/241 berekende financiële bijdrage die aan het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk van Litouwen is toegewezen, gelijk zijn aan het totale bedrag van de financiële bijdrage die voor het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk van Litouwen beschikbaar is. Dit bedrag is gelijk aan 2 099 135 822 EUR.

- (82) Overeenkomstig artikel 21 bis, lid 5, van Verordening (EU) 2021/241 heeft Litouwen op 30 juni 2023 een verzoek ingediend tot toewijzing van de in artikel 21 bis, lid 1, van die verordening bedoelde ontvangsten, die over de lidstaten worden verdeeld op basis van de indicatoren die zijn vastgesteld in de methode van bijlage IV bis bij die verordening. De totale kosten van hervormingen en investeringen die erop gericht zijn bij te dragen aan de in artikel 21 quater, lid 3, punten b) tot en met f), van Verordening (EU) 2021/241 uiteengezette doelstellingen in het REPowerEU-hoofdstuk worden geraamd op 198 429 642 EUR. Aangezien dit bedrag hoger is dan het voor Litouwen beschikbare toewijzingsaandeel, moet de aanvullende niet-terugbetaalbare financiële steun die voor Litouwen beschikbaar is, gelijk zijn aan het toewijzingsaandeel. Dit bedrag is gelijk aan 193 729 642 EUR.
- (83) Daarnaast heeft Litouwen overeenkomstig artikel 4 bis van Verordening (EU) 2021/1755 van het Europees Parlement en de Raad¹ op 1 maart 2023 een met redenen omkleed verzoek ingediend om een deel van zijn resterende voorlopige toewijzing uit de middelen van de reserve voor aanpassing aan de Brexit, ten bedrage van 4 700 000 EUR, naar de bij Verordening 2021/241 opgerichte herstel- en veerkrachtfaciliteit (de “faciliteit”) over te dragen. Dat bedrag moet als aanvullende niet-terugbetaalbare financiële steun beschikbaar worden gesteld ter ondersteuning van de hervormingen en investeringen in het REPowerEU-hoofdstuk.
- (84) De totale financiële bijdrage die voor Litouwen beschikbaar is, moet 2 297 565 464 EUR bedragen.

¹ Verordening (EU) 2021/1755 van het Europees Parlement en de Raad van 6 oktober 2021 tot oprichting van de reserve voor aanpassing aan de Brexit (PB L 357 van 8.10.2021, blz. 1).

Lening

- (85) Ter ondersteuning van aanvullende hervormingen en investeringen heeft Litouwen bovendien verzocht om leningen voor een totaal van 1 551 672 358 EUR, met name 549 130 737 EUR ter ondersteuning van de hervormingen en investeringen in het REPowerEU-hoofdstuk en 1 002 541 621 EUR ter ondersteuning van de overige hervormingen en investeringen in het kader van het herstel- en veerkrachtplan. Het maximale volume van de door Litouwen aangevraagde leningen bedraagt minder dan 6,8 % van zijn bruto nationaal inkomen in 2019 in lopende prijzen. Het bedrag van de geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan is hoger dan de gecombineerde financiële bijdrage die voor Litouwen beschikbaar is, met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk en de geactualiseerde maximale financiële bijdrage voor niet-terugbetaalbare financiële steun, de inkomsten uit het emissiehandelssysteem uit hoofde van Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad¹, en de reserve voor aanpassing aan de Brexit.

Voorfinanciering voor REPowerEU

- (86) Litouwen heeft verzocht om de volgende financiering voor de uitvoering van zijn REPowerEU-hoofdstuk: overdracht van 4 700 000 EUR uit de voorlopige toewijzing uit de middelen van de reserve voor aanpassing aan de Brexit en 193 729 642 EUR uit de inkomsten uit het emissiehandelssysteem uit hoofde van Richtlijn 2003/87/EG, 549 130 737 EUR in de vorm van een lening.

¹ Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad (PB L 275 van 25.10.2003, blz. 32).

- (87) Voor deze bedragen heeft Litouwen op 30 juni 2023 krachtens artikel 21 quinquies van Verordening (EU) 2021/241 verzocht om 20 % van de gevraagde financiering voor te financieren. Afhankelijk van de beschikbare middelen moet die voorfinanciering ter beschikking van Litouwen worden gesteld, onder voorbehoud van de inwerkingtreding van en in overeenstemming met de tussen de Commissie en Litouwen te sluiten overeenkomsten krachtens artikel 23, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241 en krachtens artikel 15, lid 2, van die verordening.
- (88) Het Uitvoeringsbesluit van de Raad van 28 juli 2021 betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Litouwen moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd. Ten behoeve van de duidelijkheid moet de bijlage bij dat uitvoeringsbesluit volledig worden vervangen,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Het Uitvoeringsbesluit van de Raad van 28 juli 2021 betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Litouwen wordt als volgt gewijzigd:

- 1) artikel 1 wordt vervangen door:

“Artikel 1

Goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan

De beoordeling van het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan van Litouwen op grond van de criteria van artikel 19, lid 3, van Verordening (EU) 2021/241 wordt goedgekeurd. De hervormingen en investeringsprojecten in het kader van het herstel- en veerkrachtplan, de regelingen en het tijdschema voor de monitoring en de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, met inbegrip van de relevante mijlpalen en streefdoelen alsmede de aanvullende mijlpalen en streefdoelen met betrekking tot de betaling van de lening, de relevante indicatoren voor het bereiken van de beoogde mijlpalen en streefdoelen, en de regelingen voor volledige toegang door de Commissie tot de relevante onderliggende gegevens worden vastgelegd in de bijlage bij dit besluit.”;

2) in artikel 2 worden de leden 1 en 2 vervangen door:

- “1. De Unie stelt aan Litouwen een financiële bijdrage ter beschikking in de vorm van niet-terugbetaalbare steun ten bedrage van 2 297 565 464 EUR*. Deze bijdrage omvat:
- a) een bedrag van 2 091 774 090 EUR dat ter beschikking wordt gesteld om uiterlijk op 31 december 2022 in een juridische verbintenis te worden vastgelegd;
 - b) een bedrag van 7 361 732 EUR dat ter beschikking wordt gesteld om voor de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 in een juridische verbintenis te worden vastgelegd;
 - c) een bedrag van 193 729 642 EUR** overeenkomstig artikel 21 bis, lid 6, van Verordening (EU) 2021/241, uitsluitend voor hervormingen en investeringen die erop gericht zijn bij te dragen aan de in artikel 21 quater, lid 3, punten b) tot en met f), van die verordening uiteengezette doelstellingen;
 - d) een bedrag van 4 700 000 EUR, overgeheveld van de reserve voor aanpassing aan de Brexit naar de faciliteit.
2. De financiële bijdrage van de Unie wordt door de Commissie aan Litouwen in termijnen beschikbaar gesteld in overeenstemming met de bijlage bij dit besluit. Een bedrag van 289 145 365 EUR wordt beschikbaar gesteld als voorfinanciering overeenkomstig artikel 13 van Verordening (EU) 2021/241.

Een bedrag van 39 685 928 EUR wordt beschikbaar gesteld als voorfinanciering overeenkomstig artikel 21 quinquies van Verordening (EU) 2021/241. Die voorfinanciering kan door de Commissie in maximaal twee betalingen worden uitbetaald.

De voorfinanciering en de termijnen mogen door de Commissie worden uitbetaald in een of meerdere tranches. De omvang van de tranches is afhankelijk van de beschikbaarheid van de middelen.

-
- * Dit bedrag stemt overeen met de financiële toewijzing na aftrek van het proportionele aandeel van Litouwen in de in artikel 6, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241, bedoelde uitgaven, berekend volgens de methode van artikel 11 van die verordening.
- ** Dit bedrag stemt overeen met de financiële toewijzing na aftrek van het proportionele aandeel van Litouwen in de in artikel 6, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241 bedoelde uitgaven, berekend volgens de methode van bijlage IV bis bij die verordening.”;

3) het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 2 bis

Steun via leningen

1. De Unie stelt Litouwen een lening van maximaal 1 551 672 358 EUR beschikbaar.
2. De in lid 1 bedoelde steun via leningen wordt door de Commissie aan Litouwen in termijnen beschikbaar gesteld in overeenstemming met de bijlage bij dit besluit.

Een bedrag van 109 826 147 EUR wordt beschikbaar gesteld als voorfinanciering overeenkomstig artikel 21 quinquies van Verordening (EU) 2021/241. Die voorfinanciering kan door de Commissie in maximaal twee betalingen worden uitbetaald.

De voorfinanciering en de termijnen mogen door de Commissie worden uitbetaald in een of meerdere tranches. De omvang van de tranches is afhankelijk van de beschikbaarheid van de middelen.

3. De in lid 2 bedoelde voorfinanciering wordt vrijgegeven onder voorbehoud van inwerkingtreding en overeenkomstig de overeenkomst op grond van artikel 15, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241 (de “leningsovereenkomst”). De voorfinanciering wordt vereffend door deze evenredig in mindering te brengen op de betaling van de tranches.

4. De vrijgave van de tranches in overeenstemming met de leningsovereenkomst is afhankelijk van de beschikbare middelen en van een besluit van de Commissie overeenkomstig artikel 24 van Verordening (EU) 2021/241 dat Litouwen de aanvullende mijlpalen en streefdoelen die door de lening worden gedekt en die zijn vastgesteld in verband met de uitvoering van het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk, op bevredigende wijze heeft verwezenlijkt. Om in aanmerking te komen voor betaling, moet Litouwen de aanvullende mijlpalen en streefdoelen uiterlijk op 31 augustus 2026 halen.”;

- 4) de bijlage wordt vervangen door de tekst in de bijlage bij dit besluit.

Artikel 2
Geadresseerde

Dit besluit is gericht tot de Republiek Litouwen.

Gedaan te ...,

Voor de Raad
De voorzitter
